

İCRA ve İFLÂS HUKUKU

İLÂMLİ İCRA

© Bu doküman eğitim amacıyla hazırlanmış ve öğrenciye verilmiştir. İzinsiz çoğaltılması ve satılması halinde gerekli cezaî ve hukukî yollara başvurulacaktır.

İLÂMLİ İCRAYA BAŞVURU

❑ Para ve teminat alacağı dışında bir alacak için (örneğin, taşınır ve taşınmaz teslimi, bir işin yapılması), takip yapılmadan önce mutlaka mahkemede dava açılıp ilâm alınması gerekir. **Para alacakları için ilâmlı icra takibi yapmak bir zorunluluk değildir; alacaklının tercihine bağlıdır.**

❑ **İlâmlı icra takibinde ilâmsız icradan farklı olarak iki aşama söz konusudur.** İlâmsız icrada alacaklı doğrudan icra dairesine başvurarak takibi başlatır; oysa ilâmlı icrada takip yapmak isteyen alacaklının **önce mahkemeye müracaat** etmesi, bu konuda bir yargılamanın yapılması ve bunun sonucunda lehine bir ilâm elde edildikten **sonra icra dairesine** başvurularak ilâmın icrasının talep edilmesi gerekir.

İLÂMLI İCRA (m. 24-41)

**Para Alacakları
Dışında
İlâmın Yerine
Getirilmesi**

İcra Emri

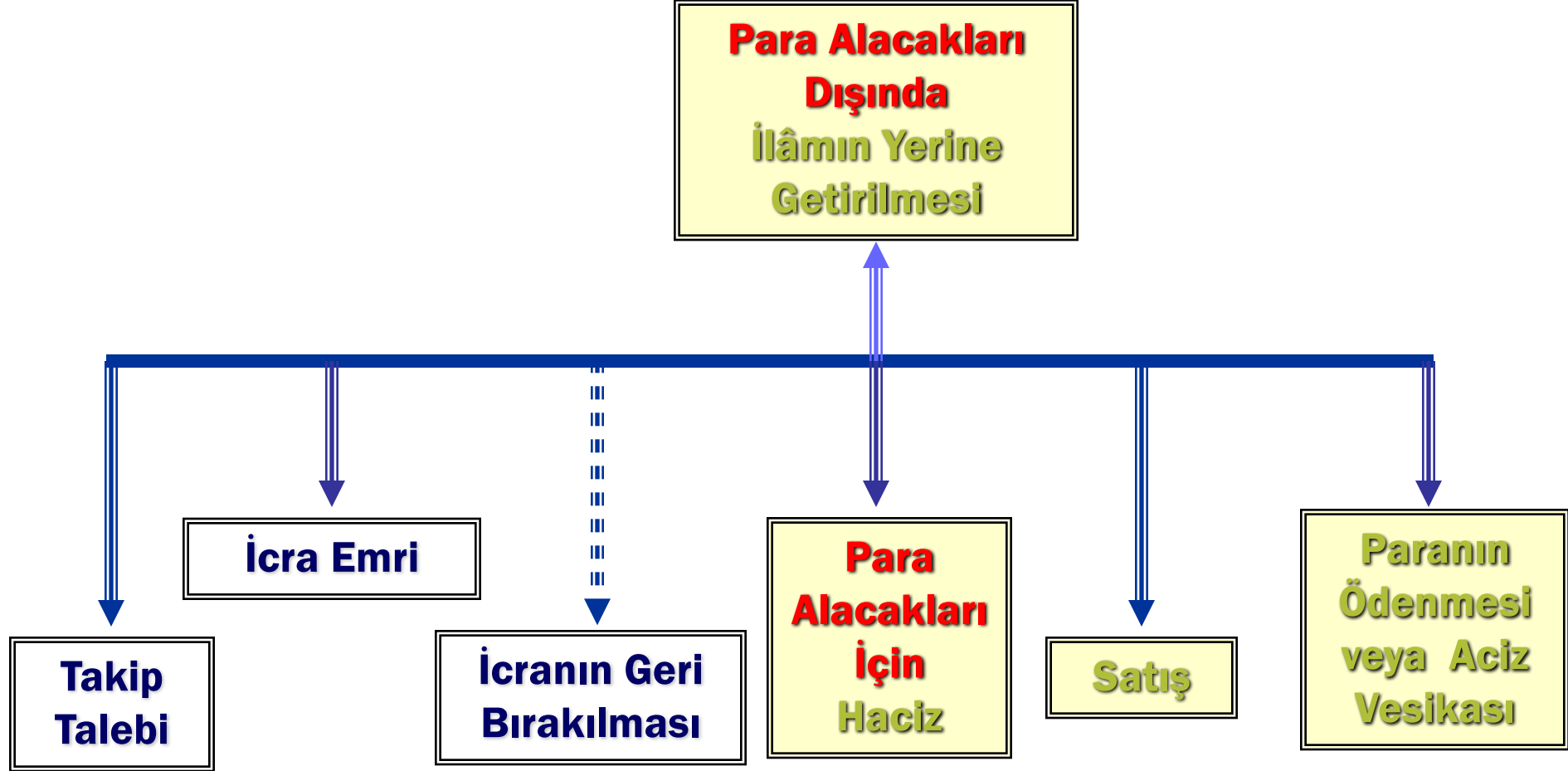
**Takip
Talebi**

**İcranın Geri
Bırakılması**

**Para
Alacakları
İçin
Haciz**

Satış

**Paranın
Ödenmesi
veya Aciz
Vesikası**

İLÂM VE İLÂM NİTELİĞİNDE BELGELER

İlâmlı icra takibine başvurabilmek için takibin ilâm veya ilâm niteliğinde bir belgeye dayanması gerekir.

➤ ***İLÂM***: Mahkeme kararının mühürlü ve imzalı olarak taraflara verilen örneklerine ilâm denilir (**HMK m. 301**).

- Adli ve idari yargıda verilen hükümler, hakem kararları, tenfiz kararı verilen yabancı mahkeme kararları bu kapsamdadır.
- Hükümün eda hükmü olması gerekir. Tespit ve inşaî hükümler ilâmlı icra takibinin konusu olmaz.

➤ ***İLÂM NİTELİĞİNDE BELGELER (m. 38)***: Kanunda 38. maddede belirtilen belgelerle özel kanunlarında ilâm niteliğinde olduğu belirtilen belgelere dayanarak ilâmlı icra takibi yapılabilir.

HÜKÜM ALEYHİNE KANUN YOLUNA BAŞVURULMASININ İCRAYA ETKİSİ

➤ **KURAL**: Kararın istinafa ya da temyize götürülmüş olması, kural olarak ilâmın icrasını durdurmaz (HMK m. 341 vd.; 361 vd.; HUMK m. 427; HMK Geçici Madde 3); dolayısıyla ilâmın icrası için kesinleşmesi aranmaz.

➤ **İSTİSNALAR**: Aşağıdaki hallerde hükmün icrası için kesinleşmesi gerekir:

- Taşınmaz ve buna ilişkin aynî haklara ilişkin hükümler (HUMK m. 443, IV; karşı. HMK m. 350, 2; 367, 2).
- Aile ve şahsın hukukuna ilişkin hükümler. Nafaka hükümleri için kesinleşme gerekmez (HUMK m. 443, IV; karşı. HMK m. 350, 2; 367, 2).
- Bütün gemilere ve bunlarla ilgili aynî haklara ilişkin hükümler (İİK m. 31/a, I)
- Yabancı mahkeme kararlarının tenfizi hakkındaki kararlar (MÖHUK m. 57).
- Ceza mahkemesi ilâmlarının yargılama giderlerine ilişkin hüküm fıkrası.
- Sayıştay ilâmları (SayK. m. 64).
- Menfi tespit davasını kazanan ve lehine tazminata hükmedilen borçlu menfi tespit ilâmı kesinleşmedikçe tazminat ve yargılama giderleri için ilâmlı icra takibi yapamaz (m. 72, IV-V, c. 2).

İCRANIN DURDURULMASI (m. 36)

Kural olarak bir hükmün kanun yoluna götürülmesi, icrayı durdurmaz. Yani bir yandan kanun yolu prosedürü yürürken diğer yandan da icra takibi devam edecektir. Borçlu, ilâmın icrasını durdurmak istiyorsa, teminat karşılığında üst mahkemeden icranın durdurulması kararı almalıdır (**İİK m. 36; karşı. HMK m. 350, 1; 367, 1**). Bu konudaki aşamalar:

- **Borçlu, İD'ne başvurarak** üst mahkemeden icranın durdurulması kararı getirinceye kadar kendisine uygun bir **süre verilmesini istemelidir**.
- **İcra müdürü**, alacağın **tamamı kadar bir teminat karşılığında** borçluya, üst mahkemeden icranın durdurulması kararını getirmesi için **uygun bir süre verir**. Bu süre içinde de üst mahkeme bu konuda bir karar vermezse, icra müdürü yeniden bir süre verir. Eğer **ilâmda belirtilen şey dışında başka bir şey teminat gösterilecekse**, bu durumda ayrıca **icra mahkemesinden** bu teminatların kabul edildiğine dair de **karar alınması gerekir**.
- Borçlu, aleyhine kanun yoluna başvurulmuş kararı inceleyecek olan üst mahkemeden, icranın durdurulmasını ister. Üst mahkeme, **dosya üzerinden acele bir inceleme yaparak bu konuda bir karar verir (HMK m. 341)**. Üst mahkeme, talebi haksız bulursa reddeder, icranın durdurulmasına karar verirse, icra dairesi ilâmın icrasını üst mahkemenin incelemesinin sonuna kadar erteler. Ücreti ilgililer tarafından verilirse, üst mahkeme bu konudaki kararını icra dairesine telgrafla bildirir (**m. 36,**

İCRANIN İADESİ (m. 40)

❑ **Bozmanın İcrayı Durdurması:** Kanun yolu denetimi sonucunda ilâmın istinaf mahkemesince kaldırılması veya temyizen bozulması üzerine, icra işlemleri olduğu yerde durur **(m. 40, I)**. Bununla ilâmın icrası sadece olduğu yerde durur. Üst mahkeme kararından önce yapılmış olan icra işlemleri, örneğin borçlunun malları üzerine konulmuş olan haciz devam eder; ancak artık haczedilen mallar satılamaz. Mal satılmış ve para icra dairesi hesabına girmişse, alacaklıya ödenmez.

■ **Kararın Kesinleşmesi ve Eski Hale İade:** Bir ilâm hükmü tamamen icra edildikten sonra istinaf mahkemesince kaldırılır veya yeniden esas hakkında karar verilir ya da Yargıtayca hüküm bozulur ve bu karar (hüküm, ilâm) kesinleşirse, icra tamamen (veya kısmen) eski haline iade olunur **(m. 40, II)**. Bunun için **söz konusu kararın usulüne uygun şekilde kesinleşmesi gerekir**. Bu şekilde, borçlunun hiç veya ilâmda belirtilen kadar borcunun olmadığı tespit edilmiş olur, icra tamamen veya duruma göre kısmen iade edilir **(m. 40, II)**. Yani, icra dairesinin ilâmlı icra takibi sonucu alacaklıya ödemiş olduğu para veya teslim ettiği mal, tamamen veya duruma göre kısmen geri alınır ve borçluya verilir. Alacaklı aldığı geri vermezse zorla alınır. **Eski hale iade için yeniden mahkeme kararına gerek yoktur (m. 40, II)**.

İLAMLİ İCRADA TAKİBE BAŞVURMA

YETKİLİ İD (m. 34) ⇒ İlâmlı icrada her İD yetkilidir.

TAKİP TALEBİ (m. 35; Y. 20)

- ❑ Takip talebi bakımından 58. madde, buraya da kıyasen uygulanacaktır (m. 35, 41).
- ❑ Para alacağına ilişkin bir ilâmın icrasında ayrıca m. 37 dikkate alınacaktır.
- ❑ İlâmlı icrada takip talebine, takibe esas olan ilâm veya ilâm niteliğindeki belgenin tarih, numarası ve özeti yazılır (Yön. m. 20) ve ayrıca icraya konulan ilâm veya ilâm niteliğindeki belge takip talebi ile birlikte icra dairesine verilir (m. 35, c. 1; ayrıca bkz. Y. m. 21, III).

İCRA EMRİ (m. 24-26, 30-32)

➤ Takip talebini ve bunun dayanağı olan belgeyi alan icra müdürü, bir icra emri düzenleyerek borçluya gönderir. İcra müdürü, öncelikle takip talebi ile birlikte verilen **belgenin ilâm veya ilâm niteliğinde bir belge olup olmadığını kendiliğinden inceler**. Ayrıca **takip talebi ve icra emrinin ilâma uygun düzenlenmesi gerekir**. **Bu hususlar kamu düzeni ile ilgili kabul edilmektedir**.

➤ İcra emrinde borçlunun ilâmda belirtilen borç konusu şeyi, belli bir süre içinde (*kural olarak yedi gün*) ödemesi, teslim etmesi veya yapması, ilâma uyması ya da bu süre içinde icranın geri bırakılmasına ilişkin karar getirmesi, buna uymazsa ilâmın icra dairesi tarafından zorla yerine getirileceği ihtar edilir. Para alacağına ilişkin bir ilâmın icrası söz konusu ise, borçlunun yedi gün içinde ödemesi, ödemezse aynı sürede mal beyanında bulunması, mal beyanında bulunmazsa hapisle tazyik olunacağı, mal beyanında bulunmaz veya gerçeğe aykırı mal beyanında bulunursa hapisle cezalandırılacağı ihtarı da yer alır.

İCRANIN GERİ BIRAKILMASI (m. 33, 33a)

İcranın Geri Bırakılmasının Amacı

İcra emrini alan borçlunun ilâmsız icra takiplerinde olduğu gibi takibe itiraz ederek karşı koyması mümkün değildir. **Kural olarak ilâmlı icra takibine engel olunamaz.** Ancak, belirli sebeplerin bulunması durumunda kanunun icranın geri bırakılması olarak adlandırdığı prosedür yerine getirilerek takibin ilerlemesine ve sonuçlanmasına engel olunabilir.

Başvurulacak Sebeplerin Ortaya Çıkışı

Henüz dava sonuçlanmadan gerçekleşecek tüm sebeplerin davada ileri sürülmesi gerekir, **dava sırasında mevcut bulunan sebeplere dayanarak icranın geri bırakılması istenemez.** Davanın sonuçlanmasından sonra, ancak ilâmın icraya konulmasından önce ya da ilâmlı icra takibi sırasında gerçekleşen sebeplere dayanarak icranın geri bırakılması istenebilir. Bu sebepler de sınırlıdır.

İCRA EMRİNİN TEBLİĞİNDEN ÖNCEKİ SEBEPLERE DAYANARAK GERİ BIRAKMA (m. 33, I)

Buradaki **geri bırakma**, ilâmsız icradaki **itirazla benzerlik gösterir**. Nitekim, **m. 33, I**'de “...*itirazında bulunabilir.*” denilmektedir.

• **Başvuru Yeri ve Süresi:** İcra emrinin tebliğinden itibaren 7 gün içinde İcra Mahkemesine.

• **Başvuru Sebepleri:** İtfa, İmhal ve zamanaşımıdır.

• **İspat:** **m. 33, I ve 33a**'ya göre ispat yerine getirilmelidir.

• **Sonucu:** İtfa ve zamanaşımını haklı bulunursa takibin iptaline, imhal haklı bulunursa takibin geri bırakılmasına karar verilir.

İCRA EMRİNİN TEBLİĞİNDEN SONRAKİ SEBEPLERE DAYANARAK GERİ BIRAKMA (m. 33, II)

İlâmlı icra takibi başladıktan sonra da ilâm konusu borç itfa edilmiş, zamanaşımına uğramış olabilir veya borç için alacaklı tarafından borçluya süre verilmiş olabilir. **Takip içinde gerçekleşen bu durum**, daha önce ilâmsız icrada açıklanan **takibin iptal ve talikine (m. 71) benzemektedir.**

• **Başvuru Yeri ve Süresi:** Her zaman (takip sonuna kadar) ve İcra Mahkemesine.

• **Başvuru Sebepleri:** İtfa, İmhal ve zamanaşımıdır.

• **İspat:** **m. 33, II ve 33a, 39**'a göre ispat yerine getirilmelidir.

• **Sonucu:** İtfa ve zamanaşımı haklı bulunursa takibin iptaline, imhal haklı bulunursa takibin geri bırakılmasına karar verilir.

İLÂMIN GEREĞİNİN YERİNE GETİRİLMESİ

Para Alacaklarında* ⇒ **m. 32, m. 37

Taşınırlarda* ⇒ **m. 24

Taşınmazlarda* ⇒ **m. 26-29

İrtifak Haklarında* ⇒ **m. 31

** Bir Şeyin Yapılmasında* ⇒ **m. 30, I-II, m. 343**

** Bir Şeyin Yapılmamasında* ⇒ **m. 30, III, m. 343**

** Çocuk Teslimi ve Çocukla
Kişisel İlişki Kurulmasında* ⇒ **m. 25-25b**

**Gemilere ve bunlarla ilgili
aynî haklarda* ⇒ **m. 31/a**

İLÂMIN GEREĞİNİN YERİNE GETİRİLMESİ

**Para Alacaklarında*

⇒ **m. 32, m. 37, Y. m. 26**

Borçlu icra emrinin tebliğinden itibaren yedi gün içinde borcunu icra dairesine öderse, icra dairesi bu parayı alacaklıya öder ve takip sona erer. Borçlu yedi gün içinde borcu ödemez ve icranın geri bırakılması kararı getirmese, alacaklının talebi ile takibe devam edilir. Bu durumda alacaklı, **iflâsa tâbi olan borçlusu hakkında haciz veya iflâs istemekte serbesttir.**

Alacaklı, borçlunun mallarının haczedilmesini isterse, icra dairesi, genel haciz yolundaki hükümlere **(m.74-144)** göre, borçlunun mallarını haczeder, satar ve elde edilen para ile alacaklının alacağını öder.

Borçlu, iflâsa tâbi ise, alacaklı, dilerse doğrudan ticaret mahkemesine **(m.154)** başvurarak, borçlunun iflâsına karar verilmesini de isteyebilir (doğrudan doğruya iflâs: **m.37; 177, 4**).

İLÂMIN GEREĞİNİN YERİNE GETİRİLMESİ

**Taşınırlarda*

⇒ m. 24; Yön. 23

İcra emrini alan borçlu taşınır malı icra dairesine teslim ederse,

icra dairesi de bunu alacaklıya teslim eder ve bununla icra takibi sonuçlanır.

Borçlu icranın geri bırakıldığına dair bir karar getirmez ve taşınır

malı teslim etmez (veya noksan teslim eder) ise:

a) İlâmda yazılı olan taşınır mal (veya misli), borçlunun elinde ise, icra dairesi tarafından zorla borçlunun elinden alınıp alacaklıya teslim edilir.

b) İlâmda yazılı olan taşınır mal (veya misli), borçlunun elinde bulunamazsa, taşınır mal borcu, kanundan dolayı para borcuna dönüşür. Borçlu bu parayı rızası ile icra dairesine ödemezse ayrıca bir hükme ve icra emrine gerek kalmaksızın borçlunun bu borcu karşılamaya yetecek miktarda malı haczedilir, bu mallar satılır ve bedelinden alacaklı tatmin edilir.

İLÂMIN GEREĞİNİN YERİNE GETİRİLMESİ

**Taşınmazlarda*

⇒ **m. 26-29; Yön. 23**

TAŞINMAZIN BORÇLUNUN ELİNDE BULUNMASI DURUMUNDA (m. 26; m.342; TCK m.290)

İcra emrini alan borçlu taşınmazı rızası ile tahliye ve teslim ederse, bununla icra takibi sonuçlanır. Taşınmazı bizzat işgal eden borçlu, yedi gün içinde taşınmazı rızası ile tahliye ve teslim etmezse, ilâm hükmü icra dairesi tarafından zorla yerine getirilerek, taşınmaz alacaklıya teslim edilir.

Alacaklıya teslim edilen taşınmaza haklı bir sebep olmaksızın yeniden giren borçlu, ayrıca bir mahkeme hükmüne gerek olmaksızın icra dairesi tarafından taşınmazdan zorla çıkarılır ve icra mahkemesi tarafından cezaya çarptırılır.

İLÂMIN GEREĞİNİN YERİNE GETİRİLMESİ

**Taşınmazlarda*

⇒ m. 26-29

TAŞINMAZIN ÜÇÜNCÜ KİŞİ ELİNDE BULUNMASI DURUMUNDA

ÜÇÜNCÜ KİŞİNİN TAŞINMAZ ÜZERİNDE ŞAHSÎ BİR HAK İDDİASINDA BULUNMASI HALİ

ÖRNEK- Taşınmazdaki üçüncü kişi kiracı ise: *Kiralayan durumundaki üçüncü kişiyi çıkarmak mümkün değil ise*, taşınmazı kiralamış olan üçüncü kişinin de tahliyesi imkânsızdır. *Eğer üçüncü kişi taşınmazı borçludan kiralamış ise*, borçlu gibi üçüncü kişinin de tahliyesi gerekir.

ÜÇÜNCÜ KİŞİNİN TAŞINMAZ ÜZERİNDE AYNÎ BİR HAK İDDİASINDA BULUNMASI HALİ

İHTİMAL 1- *Borçlu, kendisine karşı açılan **davadan önce taşınmazı bir üçüncü kişiye devretmiş ve üçüncü kişi adına tapuda tescil de yapılmış ise**, alacaklının elde ettiği bu ilâm, taşınmazı elinde bulunduran üçüncü kişiye karşı icra edilemez. Alacaklının üçüncü kişiye karşı bir dava açarak yeni bir ilâm alması gerekir.*

İHTİMAL 2- *Üçüncü kişinin taşınmazı **davadan sonra ve fakat hükümden önce iktisap etmiş olması ve bu iktisabın da tapu siciline tescil edilmiş olması halinde**, alacaklının borçluya karşı almış olduğu tahliye ilâmını üçüncü kişiye karşı icraya koymak imkânsızdır. Alacaklının üçüncü kişiden taşınmazın tahliyesini isteyebilmesi için ona karşı yeni bir dava açıp ilâm alması gerekir. Bu ise, ancak üçüncü kişinin iktisabında kötüniyetli olması halinde mümkündür (m.27,1 son cümle: TMK m.1024-1025). Ayrıca, Kanun, alacaklıya bundan başka iki imkân daha tanımaktadır; alacaklı bunlardan birini seçmekte serbesttir (m. 27): a) **Alacaklı, borçlunun taşınmazı iktisap etmiş olan üçüncü kişiye karşı sahip olduğu hakları haiz olur.** b) **Borçlusuna karşı bir tazminat davası açabilir.***

İHTİMAL 3- ***Dava anında taşınmaza zilyet bulunan kişi o taşınmaz üzerinde aynî bir hak iddia etmekte ise** (meselâ TMK m.713'e göre), borçlu aleyhine alınan ilâmın üçüncü kişiye karşı kesin hüküm teşkil etmediğini ve bu nedenle üçüncü kişinin bu ilâma göre tahliye edilemeyeceğini kabul etmek gerekir.*

ÜÇÜNCÜ KİŞİNİN TAŞINMAZ ÜZERİNDE AYNÎ BİR HAK İDDİASINDA BULUNMASI HALİ

İHTİMAL 4- *Borçlu dava açıldığı sırada taşınmaza zilyet olmakla beraber, bu zilyetliği daha sonra üçüncü kişiye devretmiş ise,* borçlu aleyhine alınan tahliye ilâmının üçüncü kişiye karşı da infaz edilebilmesi gerekir. Aksinin kabulü, alacaklının alacağına kavuşmasının borçlu iradesiyle önlenmesi sonucunu doğurur.

İHTİMAL 5- *Borçlu aleyhine hüküm verildikten sonra taşınmazın zilyetliği üçüncü kişiye geçmişse,* davacı lehine hüküm verilince, mahkeme hükmün özetini tapu sicili dairesine bildirdiğinden, bu bildirimden ve tapu siciline şerh verilmesinden sonraki el değiştirmelerin, icra işlemlerine etkisi olmaz. Hüküm, taşınmazı hükümden sonra ele geçiren kişilere karşı da icra olunur. Hükümde gösterilen taşınmaz kimin elinde ise, ondan alınarak alacaklıya teslim edilir (m. 29,I). Hükümden sonra ve fakat hükmün tapu siciline şerh verilmesinden önceki el değiştirmelerin de icra işlemlerine bir etkisi olmaz. Yalnız, şerh verilmeden önce taşınmazın iyiniyetle iktisap edilmesi mümkündür.

İHTİMAL 6- *Üçüncü kişi, onu borçludan teslim almadığını, doğrudan doğruya işgal etmekte bulunduğunu iddia eder ve bu iddiasını ispat için tapu sicili kaydı gösterirse,* icra müdürü bu üçüncü kişiye, mahkemeye başvurarak dava açması için yedi günlük bir süre verir. Üçüncü kişi bu süre içinde mahkemede dava açarsa, icra geri bırakılır (m.29,II). Aksi halde, üçüncü kişi zorla tahliye edilir.

İLÂMIN GEREĞİNİN YERİNE GETİRİLMESİ

* *Bir Şeyin Yapılmasında* ⇒ **m. 30, I-II, m. 343; Yön. 25**

Borçlu, icra emri ile kendisine verilen süre içinde ilâmda belirtilen işe başlamaz veya bitirmezse ilâm hükmü icra dairesi tarafından zorla yerine getirilir.

İLÂMIN KONUSU, YALNIZ BORÇLU TARAFINDAN YAPILABİLECEK BİR İŞ İSE:

Bu halde artık ilâmın icra dairesi tarafından aynen icra ettirilmesi mümkün olmaz. Yalnız kendisi tarafından yapılabilecek bir işi, icra emrine rağmen yapmayan veya zamanında bitirmeyen borçlunun, **alacaklının şikâyeti üzerine üç aya kadar tazyik hapsine** karar verilir. Aynen ifayı sağlayamamış olan alacaklının, borçludan tazminat istemek hakkı saklıdır (TBK m. 113).

İLÂMIN KONUSU, YALNIZ BORÇLU TARAFINDAN YAPILABİLECEK BİR İŞ

DEĞİLSE: Alacaklı isterse, ilâm konusu olan iş, icra müdürü tarafından bir başkasına yaptırılır. İlk önce, bu işin bir başkasına yaptırılması için gereken gider, icra müdürü tarafından bir bilirkişiye takdir ettirilir. Eğer, alacaklı, bu giderin ilerde hükme gerek kalmaksızın borçludan tahsil edilip kendisine verilmesi şartı ile, bu gideri peşin olarak ödemeye razı olursa,

gider alacaklıdan alınır ve hükmolunan iş icra dairesince başka bir kimseye yaptırılır. Bu halde, borçlu işin ifası için yapılan bütün giderlerden sorumludur. Bunun kendisinden tahsili için, ayrıca bir mahkeme hükmüne gerek yoktur. Borçlunun yeteri kadar malı haczedilerek bu gider tahsil olunur ve alacaklıya verilir. Alacaklı, işin yapılması için gerekli giderleri peşin ödemeyi kabul etmezse, doğruca borçlunun yeteri kadar malının haczine geçilir ve bu mallar paraya çevrilerek elde edilen para ile hükmolunan iş icra dairesince başka birine yaptırılır. Bunun için ayrı bir hükme ve icra emrine gerek yoktur.

İLÂMIN GEREĞİNİN YERİNE GETİRİLMESİ

**** Bir Şeyin Yapılmamasında ⇒ m. 30, III, m. 343; Yön. 25/e***

Kendisine gönderilen icra emrine makbul bir mazerete dayanmadan uymayan borçlunun, alacaklının şikâyeti üzerine, icra mahkemesi tarafından üç aya kadar tazyik hapsine karar verilir.

****İrtifak Haklarında ⇒ m. 31; m. 343; Yön. 25/g***

Borçlu icra emrine uymazsa, **icra dairesi, irtifak hakkının yükletilmesi veya kaldırılması için tapu sicili müdürlüğüne yazı yazar. Bundan başka, irtifak hakkı konusu olan şey lehine tesis edilene, icra dairesi tarafından teslim edilir.** Bundan başka, icra emrine makbul mazerete dayanmadan uymayan borçlu hakkında, alacaklının şikâyeti üzerine, icra mahkemesi tarafından, üç aya kadar tazyik hapsi kararı verilir.

İLÂMIN GEREĞİNİN YERİNE GETİRİLMESİ

* *Çocuk Teslimi ve Çocukla*

Kişisel İlişki Kurulmasında ⇒ **m. 25-25b; m. 341; Yön. 24**

1) Çocuk Teslimi (m.25): İcra emrini alan borçlu, yedi gün içinde çocuğu teslim etmezse, icra müdürü, çocuğu nerede bulursa zorla alıp alacaklıya teslim etmek suretiyle, ilâm hükmünü zorla yerine getirir. Çocuğun teslimine ilişkin ilâmın icrası, icra müdürü ile birlikte Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından görevlendirilen sosyal çalışmacı, pedagog, psikolog veya çocuk gelişimcisi gibi bir uzman, bunların bulunmadığı yerde bir eğitimcinin hazır bulunması suretiyle yerine getirilir (**m. 25b**).

Çocuk teslimi hakkındaki ilâmın gereğini yerine getirmeyen veya yerine getirilmesini engelleyen kişinin (borçlunun), alacaklının şikâyeti üzerine, icra mahkemesi tarafından altı aya kadar tazyik hapsine karar verilir (**m.341**).

Çocuk alacaklıya teslim edildikten sonra, borçlu haklı bir sebep olmaksızın çocuğu tekrar alırsa, ayrıca bir mahkeme hükmüne gerek kalmadan icra müdürü, çocuğu borçlunun elinden zorla alarak alacaklıya teslim eder (**m.25,II**).

İLÂMIN GEREĞİNİN YERİNE GETİRİLMESİ

**Çocuk Teslimi ve Çocukla Kişisel İlişki Kurulmasında*

⇒ **m. 25-25b; Yön. 24**

2) Çocukla Kişisel İlişki Kurulması (m.25, a): İcra emrini alan borçlu icra emrine uymazsa, ilâm hükmü zorla yerine getirilir ve borçlu **m.341**'e göre cezalandırılır. Çocukla kişisel ilişki kurulmasına ilişkin ilâmın icrası, icra müdürüyle birlikte Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından görevlendirilen sosyal çalışmacı, pedagog, psikolog veya çocuk gelişimcisi gibi bir uzmanın, bunların bulunmadığı yerde bir eğitimcinin hazır bulunması suretiyle yerine getirilir (**m. 25, b**).